

VALTOL

VI. Vinnuflokkurin

VINNUFLOKKURIN FEKK Á FYRSTA SINNI MENN VALDAR Á TING Í 1936, OG HETTA VAR EISINI EINASTU FERÐ FLOKKURIN STILLAÐI UPP

Vinnuflokkurin var ein reinur kapitalistaflokkur uttanum peningamenninnar og peningavaldið, fyrst og fremst Sjóvinnubankan.

Hövuðsmenn flokksins vóru Thorstein Petersen bankastjóri og stórvinnulivsmaðurin Chr. Holm Jacobsen.

Flokkurin fekk ongan valdemisvaldan mann men tveir eykavaldar, ein í Havn og ein vesturi í Vagum. Hann fekk litla undirtøku í fólkunum.

Flokkurin stillar ongatið upp-

ár	atkv	pst.	tingm.
1936	642	8,2	2

HVUSSU HEVUR VERIÐ VORÐ IÐ VIÐ YVIRTØKUNI AV SKÚLANUM?

Yvirtøkumálið

Fyrstu ferð, tað veruliga hevur verið talan um yvirtøku av skúlanum, var aftaná at heimastýrislógin var komin í gildi.

Sambært heimastýrislógina varð skúlin gjørdur til eitt A-mál, t. v. s., at løgtingið kundi yvirtaka skúlan sum sermál, nær tað vildi — uttan samráðingar við dansku ríkis stjórnina.

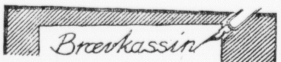
Tá tær fyrstu yvirtøkurnar skuldi fara fram, segði ein meiriluti í nevndini, sum hevði yvirtøkurnar til viðgerðar (P. M. Dam, L. Zachariasen, A. Samuelsen og Kr. Djurhuus) m. a.:

»Til landsstýrisins umhugsan verða beind:

Skúlamál, harundir hoyrir bæði fólkaskúlin, próvskúlar og skeið, læraraskúlin, fólkaháskúlar, eftir skúlar, ungdoms- og faksúlar, sum handilsskúlar, tekniskir skúlar, navigatiónsskúlar o. s. fr. Ein minniluti í nevndini (Richard Long, Poul Petersen og Th. Petersen) hava m. a. hetta uppskot:

»Løgtingið samtykkir har aftrat at leggja undir heimastýrið: 6. Læraraskúlin, 7. Fólkaháskúlin 8. Tekniskar skúlar, 9) navigatiónsskúlar og 10. Hini undir skúlamál nevndu økir.»

Hetta er fyrsta umrøða og fyrsta

Sosialurin.

Tá ið umsetingargjaldið varð sett av seinasta landsstýri, varð skatta markið til lögtingsskatt broytt. Hvussu stór var henda broyting? — Tá hetta landsstýrið hækkaði umsetingargjaldið frá 4 til 5 pst., hendi nokur broyting tá?

Spurin.

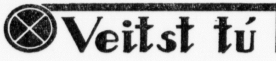
SVAR: Tá umsetingargjaldið varð ásett av seinasta landsstýri, hendi tað, at lágmarkið fyrri lögtingsskatti varð broytt frá 2000 kr. og upp í 4000 kr. Undir hesum landsstýrinum er sum longu nevnt umsetingargjaldið hækkað við 25 pst., men eingin broyting varð av hesi orsök gjørd í skattamarknum.

PRISTALIÐ

Eitt fjórðingsár 1959 hækkaði pristalið við 9 stigum. Hetta fjórðingsárið í ár — undir tjóðveldisstýrinum — er pristalið hækkað við 13 stigum. Hesi ferð tegir »14. sept.«, men í 1959 skrivaði blaðið m. a.:

»Ein avleiðingin verður tá tann, at allar almennar lönir fara upp. Hesar lönarhækkingar skulu so skattagjaldararnir gjalda, har í millum teir, ið als einga pristals-hækking fáa.«

AT heilt fram til umleið ár 1800 noktaðu bøndurnir í USA at brúka jarnplógvar at pløga við teir hildu fast um, at jarnið forgiftaði jørdina.

AT á hvørjum ári doyggja umleið 1300 skúlabørn í Vesturtýsklandi orsakað av ferðsluvanlukkum.

AT Montreal í Kanada er tann næststørsti býurin í heiminum, har fólkioð talar fransk mál; teir flestu av teimum 1,6 milj. íbúgv unum tala franskt.

AT fólk veruliga kunnu doyggja av látri. Læknarnir vita um fleiri tilfelli, har fólk hava fingið krampalátur og eru deyð. Hinvegin vita teir eisini um fólk, sum hava verið »sjúka« av látri í dagavis, men kortini ongan skaða fingið.

AT býirnir New York og Chicago tilsamans hava nógv fleiri telefonir enn øll lond í Asiu tilsamans.

AT tá astronomarnir skulu rokna út temperaturin á stjornunum í himmalrúmdini, leggja teir serligan dent á litin. Blálgar stjørnur eru vanliga heitari enn tær reydligu.

Danska sjóvinnan

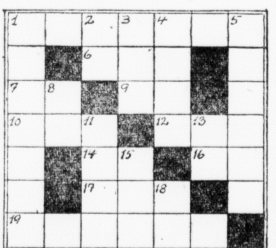
Í 1964 fiskaðu danir 856 milj. kg, sum hevði eitt fyrstu handar virði uppá 428 miljónir kr.

Hetta er í mun til 1963 ein vøkstur uppá 22 milj. kg og 75 milj. kr. Í teimum fyrstu fyra mánaðunum 1965 var vøksturin í mun til 1964 36 milj. kg. og 30 milj. kr.

* Útflutningurin av fiski og * fiskavørur var í 1964 umleið * 375.000 tons fyri umleið 726 * milj. kr. Hetta er í mun til * 1963 ein vøkstur uppá 15.000 * tons og 96 milj. kr. Tað er * framvegis Vesturtýskland, ið * keypir mesta fiskin — fyri 196 * milj. kr. í fjór. Síðan koma * Bretland, Svøríki og Italia. Útflutningurin til EFTA-londini var í fjór 273 milj. kr. móti 225

milj. kr. í 1963. Til »tey seks« var útflutt fyrri 311 milj. kr. í fjór móti 268 milj. kr. í 1963.

Krossorð

YVIR: 1) patriarkur 6) mansnavn 7) fá tær! 8) tveir eins 10) matur 12) oyggj 14) svensk tífingastova 16) nevndist 17) skíp 19) oyðing.

NIÐUR: 1) land 2) friður 3) megi 4) draga 5) smæsta 8) tal 13) aftur undir 15) vøkrstar 18) eins stavar.

— Táð kann vera, at tey eru skapað til hvønn annan; men ið hvussu er hon er skapað nógv fyrr enn hann.

Skipafelagið Føroyar

greiðir allan fluttning

á sjógvi
á landi
í luftini

Bíleggið ferðaseðlar

Pf. Skipafelagið Føroyar

Tlf. 1225

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

KLANDURSSTÝRIÐ

Stór orð, tá ið Erlendur Patursson varpaði út fyrri almenn- inginum mið og mál landsstý- risins.

Ikki minni stór orð nýtti Hákon Djurhuus í fyrstu lög- mannsrøðu síni.

Orð, ið, um tey vóru alvar- liga meint, máttu bera til enda- liga loysing.

Men hvat er vorðið burtur úr hesum orðum?

Púrt einki!

Avdúkað er so, at maður stóð ikki aftanfyrri loysingar- orðini og minni heilur flokkur.

Hví so ússaligt úrslit?

Málgagnini landsstýrisflok- kanna »Dagblaðið« og »14. sept«

siga frá teirri sonnu grundini til veseldomið í landsstýrisins politikki.

Tey hava avdúkað landsstýr- ið at vera eitt klandursreiður, hvar ið røpað varð »kálk, tá ið talað er um stætt«.

Hákon Durhuus, lögmaður, hevur sama dómin í sínari van- máttaravsnánn landsstýrisins politikki viðvíkjandi.

Klandursstýrið er ringt lands- stýri.

Tað má burtur!

Heita er krav allramanna her á landi í dag.

Tað má túrtur nú beinaveg- in, um landi og fólk okkara skal verða liv lagað.

SANGUR. Niðanfyrri er fyrsta regla av einum kendum sangi, men vit hava pattað hana sundur. Setið rætt saman og gitið, hvør songurin er!

TEIN - SEY - GÓ - GVEI - ÐAM
E - ÐAN - ANN.

Síðan fara vit at vita, um tit kunnu dagfesta hesar messur og dagar rætt:

- 1) allahalgunnadagur 23. desemb.
- 2) krossmessa 2. februar
- 3) kyndilmessa 3. mai
- 4) tollaksmessudagur 1. november

TAÐ ER VERULEIKI

AT tjóðveldismenn á tingi ikki bara vóru imóti at veita fiski- monnum 1500 krónur í minstu- løn um mánaðin, men at teir eis- ini vóru imóti at veita fiskimonn um eina munandi størri prívíð- bót.

— Tað eru tvínnu slog av konu fólki: tær, sum vita alt um barnauppalng, og so tær, sum sjálvar eiga børn!

Sonurin: Pápi, vit høvdu ein reðuliga ringan stíl fyrri í skúlanum í dag.

Pápin: Ná, hvussu tá, góði?

Sonurin: Jú, vit skuldu skriva um hvussu foreldur okkara fyrstu ferð hittu hvønn annan.

Pápin: Ná, og hvat skrivaði tú?

Sonurin: Jú, eg skrivaði, at tú og mamma hittu hvørt annað á einum túri uppi á fjallinum.

Pápin: Rætt er tað, góði. — Og hvussu kallaði tú so stúlin?

Sonurin: »Fjallanna offur«.

Menniskju hata bara tey, ið nevnd verða girug, tí frá teim- um er einki at vinna.